

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: VLIV ARABSKÉHO JARA NA ZMĚNU BEZPEČNOSTNÍ, MIGRAČNÍ A EKONOMICKÉ POLITIKY VYBRANÝCH ZEMÍ STŘEDOMOŘÍ

Autor práce: Veronika VÝBORNÁ

1. Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (*přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.*)

Cíle jsou přiměřeně vystavěny a spočívají ve zhodnocení politických vazeb mezi severním a jižním Středomořím v rámci liberálně-idealistické výzkumu mezinárodních vztahů. Cíle jsou rozpracovány do dvou výzkumných otázek, které spočívají v posouzení toho k jakým konkrétním změnám došlo v rámci jednotlivých politik (bezpečnostních, migračních a ekonomických) a jaké jsou institucionální rámce severního a jižního Středomoří po arabském jaru. Cíle i výzkumné otázky mají geografickou dimenzi a jsou teoreticky vcelku dobře podloženy.

Práce s literaturou (*teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.*)

Práce s literaturou doznává zásadního rozporu. Na jedné straně se pracuje až možná s předdimenzovaným počtem literárních titulů (včetně informačních pramenů na 10 stránkách DP), na straně druhé schází diskuse s literaturou a její kritické zhodnocení. Pozitivem je však vysoké zastoupení zahraničních autorů. Teoretické ukotvení práce se spíše dotýká rámců liberálně-idealistické výzkumu mezinárodních vztahů, než politických a geopolitických konceptů vztahujících se ke sledované problematice.

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Metodika práce je do značné míry slabinou, neboť se k ní neváže žádná část. Existuje sice podkapitola „Data a metodika jejich zpracování“, ale zde se autorka dotýká pouze metod zpracování jednotlivých indikátorů, sledujících vývoj jednotlivých politik, tj. u bezpečnostních a obranných aspektů - investice do armády, u migračních - stav migrantů a u ekonomických - objem a bilance zahraničního obchodu či přímé zahraniční investice. U vhodnosti dat je jistým problémem indikátor stavu migrantů (počet lidí narozených v zahraničí), který neodráží zcela danou realitu. Je otázkou, do jaké míry by se data za současnou imigrační vlnu promítla do indikátoru „stav migrantů“. Otázkou je i relevance dat za současnou územně „rozpolcenou“ Libyi.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Analytickou část považuji za zdařilou a to zejména v kapitolách zaměřených na jednotlivé politiky – bezpečnostní (kap. 6), migrační (kap. 7) a ekonomické spolupráce (kap. 8) a to proto, že jsou ukončeny určitou syntézou v podobě shrnutí získaných poznatků. Tato syntéza však chybí u

přecházejících kapitol a určitě se měla objevit u části zahraniční politiky analyzovaných zemí a Evropské unie. Oceňuji snahu vysvětlit sledované indikátory, jejich vývoj a komparaci mezi jednotlivými analyzovanými zeměmi. Provázanosti analýz by určitě prospěla kapitola zaměřená na propojení jednotlivých politik v jeden organický celek. I když o toto se autorka alespoň rámcově pokouší v závěrech práce.

Závěry práce (odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.)

Závěry jsou poměrně rozsáhlé a považuji je za zdařilé. Autorce se podařilo úspěšně zodpovědět na položené výzkumné otázky, diskutabilnější je pokus zasadit závěry do širšího kontextu výzkumu. Nejsem si jist zda by bylo zajímavé se zaměřit pouze na jednu politiku nebo jeden konkrétní vztah dvou středomořských zemí a směřovat tak více k detailnějšímu a hlouběji tematicky zaměřenému celku. Souhlasím, že práce tak jak byla pojata „naopak poskytla komplexnější pohled na vztahy uvnitř regionu Středomoří v souvislosti s arabským jarem“. Vzhledem k současné imigrační vlně by bylo zajímavé vyhodnotit jednotlivé obranné kroky evropských zemí (resp. Evropské unie) k zajištění bezpečnosti svých občanů, jak autorka píše v souvislosti např. s evropskou agenturou Frontex, sloužící k zajištění bezpečnosti vnějších hranic.

2. Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / **dobrá** / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / **velmi dobrá** / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Formální úroveň je velmi dobrá, podobně jako kvalita grafiky. Stylistika má dosti kolísavou úroveň. Nejsem si zcela jist, zda všechny tituly, včetně informačních pramenů jsou všechny v práci citovány. Některé pasáže v úvodních částech jsou podle mého názoru příliš rozsáhlé a stěžují dobrou orientaci.

3. Souhrn

Celkové zhodnocení práce (vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.)

DP má určitě svou kvalitu a vzhledem k tomu, že se jedná o velmi rozsáhlé, mnohavrstevné a dynamicky se proměňující téma považuji cíle za splněné, i když s určitým omezením. To se částečně dotýká právě provázanosti teoretické a analytické části. Vzhledem k tématu jsem očekával pokus o alespoň rámcové hodnocení arabského jara - přestože vím, že se jedná o věc velmi nesnadnou a rozporuplnou, podobně jako u současné imigrační vlny.

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě. (zatrhněte Vaši volbu)

Otázky k obhajobě

Jak je možné pohlížet na získané informace a jejich vyhodnocení z pohledu současné situace spojené s imigrační vlnou? Jak by byly ovlivněny jednotlivé politiky a do jaké hloubky?

Datum: 16/5/2016

Autor posudku: Doc. RNDr. Jiří Anděl, CSc.

Podpis: